

Bruselj, 9. junij 2026
(OR. en)

10208/26

Medinstitucionalna zadeva:
2025/0419(COD)

LIMITE

ECOFIN 782
FISC 212
UD 168
ENV 674
CLIMA 305
CODEC 1102
EIB
ECB

DOPIS

Pošiljatelj: predsedstvo

Prejemnik: Svet

Zadeva: Osnutek uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2023/956 glede razširitve njenega področja uporabe na blago nižje v vrednostni verigi in ukrepov proti izogibanju
– splošni pristop

I. UVOD

1. V skladu z napovedmi v dogovoru o čisti industriji¹ in akcijskem načrtu za jeklo in kovine² je Komisija 17. decembra 2025 objavila Predlog uredbe o spremembi Uredbe (EU) 2023/956 glede razširitve njenega področja uporabe na blago nižje v vrednostni verigi in ukrepov proti izogibanju³.

¹ Dok. ST 6515/25.

² Dok. ST 7288/25.

³ Dok. ST 16973/25 + ADD 1–6.

2. Glavni cilji tega predloga Komisije za spremembo Uredbe (EU) 2023/956 z dne 10. maja 2023 o vzpostavitvi mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah⁴ (v nadaljnjem besedilu: uredba o CBAM) so:
- (a) razširiti področje uporabe CBAM, da bi se obravnavalo tveganje selitve virov CO₂ za proizvode nižje v vrednostni verigi, ki vsebujejo proizvode iz jekla in aluminija, ki trenutno spadajo na področje uporabe uredbe o CBAM;
 - (b) uvesti več ukrepov proti izogibanju, namenjenih preprečevanju izogibanja obveznostim iz CBAM;
 - (c) izboljšati tehnična pravila za pripisovanje emisij električni energiji, da bi se spodbudilo razogljičenje uvoza električne energije.
3. Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje o tem zakonodajnem predlogu sprejel 19. marca 2026⁵. Evropski parlament in Evropski odbor regij še nista predložila mnenj.

II. STANJE

4. Coreper je 9. julija 2025 ponovno ustanovil *Ad hoc* delovno skupino za mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah (AHWP CBAM), ki je pristojna za pripravljalno delo v zvezi s pogajanjem o tem zakonodajnem predlogu.
5. Ciprsko predsedstvo je to zadevo prednostno obravnavalo in države članice pozvalo, naj pravočasno zaključijo potrebno pripravljalno delo pred sejo Sveta (ECOFIN) junija 2026.

⁴ UL L 130, 16.5.2023, str. 52–104. Spremenjena (poenostavljena) z Uredbo (EU) 2025/2083 (UL L, 2025/2083, 17.10.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2083/oj>).

⁵ Dok. ST 7828/26.

6. Na seji Coreperja 3. junija 2026 je velika večina delegacij sprejela kompromisno besedilo predsedstva, vendar še ni bilo mogoče doseči potrebne podpore kvalificirane večine.
7. V tej fazi je treba rešiti še tri ključna vprašanja (iz dela III tega dopisa), da bi pridobili mandat za pogajanja z Evropskim parlamentom o tej zadevi.
8. Poleg tega je predsedstvo za obravnavo drugih preostalih pomislekov prilagodilo člen 22(2), v katerem je zdaj pojasnjeno, da se lahko deklaranti CBAM za leto 2027 oprejo tudi na podatke o dejanskih vgrajenih emisijah, tudi če te še niso preverjene pred predložitvijo njihove izjave.
9. Zadnje kompromisno besedilo predsedstva, ki odraža to spremembo, je navedeno v dok. ST 10209/26.

III. KLJUČNA VPRAŠANJA

a) Razširitev področja uporabe CBAM onkraj predloga Komisije (seznam oznak KN, spremembe Priloge I k uredbi o CBAM)

10. Sedanje področje uporabe uredbe o CBAM je omejeno na sklop osnovnih materialov iz Priloge I k navedeni uredbi (aluminij, cement, električna energija, gnojila, vodik ter železo in jeklo). Ti osnovni materiali se pogosto uporabljajo kot vmesni vhodni materiali v proizvodnji blaga nižje v vrednostni verigi (proizvodi nižje v vrednostni verigi). Da bi ohranili učinkovitost ciljev CBAM, Komisija predlaga, da se področje uporabe uredbe o CBAM razširi s seznamom 180 proizvodov nižje v prodajni verigi (proizvodi, ki se uvrščajo pod specifične oznake KN⁶).

⁶ „Kombinirana nomenklatura“ – Uredba Sveta (EGS) št. 2658/87 z dne 23. julija 1987 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi (UL L 256, 7.9.1987, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1987/2658/oj>).

11. Komisija je v obrazložitvenem memorandumu, priloženem temu predlogu, navedla, da je bilo to blago izbrano „z uporabo sklopa kazalnikov učinkovitosti in sorazmernosti, vključno s skupnimi proizvodnimi in uvoznimi emisijami po oznaki KN ter kazalnikom, ki zajema materialno sestavo proizvodov nižje v vrednostni verigi. [...] Poleg tega so bili uporabljeni kazalniki za zagotovitev, da se pri izbiri blaga upošteva tudi kompleksnost dobavnih verig. Predlog na podlagi tega razširja področje uporabe CBAM na proizvode nižje v vrednostni verigi, za katere se intenzivno uporabljata jeklo in aluminij, izbrane tako, da se čim bolj povečajo okoljske koristi z zajetjem dodatnih emisij, hkrati pa čim bolj omejita upravno breme in zapletenost za uvoznike in gospodarske subjekte v tretjih državah.“
12. Razprave v Coreperju in AHWP CBAM so pokazale, da se vse delegacije načeloma strinjajo, da bi morala vsaka izbira blaga (oznake KN), ki bo vključeno v področje uporabe CBAM, temeljiti na sklopu objektivnih meril.
13. Na podlagi teh razprav so v kompromisnem besedilu predsedstva za razširitev (spremembo) področja uporabe predloga Komisije uporabljena naslednja merila:
- (a) izbira blaga s šestmestno oznako (tarifna podštevilka HS), enako oznakam KN iz predloga Komisije, ki je v skladu z načelom zamenljivosti in dopolnjevanja, pri čemer so vključene tudi oznake, ki dosegajo vse pragove, na katerih temelji predlog Komisije;
 - (b) izbira blaga s štirimestno oznako (tarifna številka HS), enako oznakam KN iz predloga Komisije, z uporabo praga emisij (vključeno je samo blago z emisijami 50 Kt CO₂e ali več na tono blaga);

- (c) ko se uporabijo navedena merila, se izberejo dodatne oznake (nekatero pa črtajo iz predloga Komisije), pri čemer se upošteva raven emisij, možnost trgovanja, pomembnost, posebnosti dobavnih in vrednostnih verig ter tveganje izogibanja ali zamenljivosti, da bi ohranili doslednost in učinkovitost CBAM, hkrati pa zagotovili skladnost z drugimi politikami EU, kot je varovanje javnega zdravja, in ohranili podnebne ambicije EU.
14. Na podlagi navedenih meril se izberejo oznake KN, ki se navedejo kot sprememba seznama oznak KN v Prilogi I kompromisnega besedila⁷.
15. Ta izbor dodatnih oznak KN je bil obravnavan že na seji Coreperja 3. junija, na kateri so nekatere delegacije pozvale k nadaljnji razširitvi seznama oznak KN, druge pa so se zavzele za previdnejši pristop, da bi takšna razširitev, če sploh, ostala čim čim bolj podobna predlogu Komisije. Kljub temu je velika večina delegacij sprejela kompromisni predlog predsedstva, pri čemer so nekatere države članice navedle, da ne bi mogle sprejeti ambicioznejše razširitve področja uporabe od tiste, ki jo je predlagalo predsedstvo.
16. Opozoriti je treba, da kompromisno besedilo vsebuje tudi spremembo člena 30(3) uredbe o CBAM, s katero bi se uvedel letni pregled proizvodov nižje v vrednostni verigi, ki bi jih bilo mogoče priporočiti za vključitev na področje uporabe CBAM.

⁷ Glej „Opombo 1“ in „Opombo 2“ na koncu Priloge I v dok. ST 10209/26 (stran 81 in stran 108).

17. Predsedstvo na podlagi teh pripomb meni, da bi kakršna koli nadaljnja sprememba kompromisnega besedila v zvezi s tem vprašanjem (vsaka nadaljnja razširitev ali omejitev seznama oznak KN) zmanjšala obstoječo raven podpore kompromisnemu besedilu. Predsedstvo meni, da bi morala biti ta rešitev sprejemljiva za delegacije v duhu kompromisa kot začetno stališče Sveta v prihodnjih pogajanjih z Evropskim parlamentom.
18. Predsedstvo želi tudi poudariti, da bi bilo treba seznam oznak KN, vključno z merili za njihovo izbiro, obravnavati kot „prožen“ mandat, saj ga je treba stalno spremljati in prilagajati na podlagi ustreznih posodobitev podatkov in drugih informacij, dokler sozakonodajalca ne dosežeta končnega dogovora o tej zadevi.
- b) *Pooblastilo Komisiji, da začasno črta določeno blago s področja uporabe uredbe o CBAM (člen 27a)***
19. Komisija je predlagala dopolnitev uredbe o CBAM s členom 27a, na podlagi katerega bi bila pooblaščenca za sprejemanje delegiranih aktov za črtanje določenega blaga s področja uporabe CBAM v primeru resnih in nepredvidenih okoliščin, ki resno škodujejo notranjemu trgu Unije. Na podlagi predloga Komisije bi bilo blago črtano začasno, in sicer do takrat, ko te resne in nepredvidene okoliščine ne bi več obstajale.

20. Večina delegacij je nasprotovala, da bi bilo Komisiji podeljeno tako široko pooblastilo (predvsem zaradi tveganja, da bi bila ogrožena učinkovitost CBAM, in nenatančnega obsega pooblastila). Vendar več delegacij meni, da je člen 27a nepogrešljiv del splošnega kompromisa.
21. Da bi se zblížala stališča držav članic in obravnavali njihovi zadevni politični in pravni pomisleki, se je predsedstvo lotilo priprave jasnejšega in podrobnejšega besedila člena 27a, v katerem so natančno opredeljeni mehanizem in omejitve pooblastila Komisiji.
22. Na seji Coreperja 3. junija je velika večina držav članic sprejela kompromisno besedilo tega člena, ki ga je pripravilo predsedstvo in v katerem je zdaj predvideno, da lahko Komisija začne postopek za začasno izključitev določenega blaga iz CBAM z izvedbenim aktom, ki se lahko sprejme pod zelo strogimi pogoji.
23. Vendar so nekatere delegacije menile, da so merila, ki lahko sprožijo pobudo Komisije za izvedbeni akt, preveč omejevalna (člen 27(3a)):
- (a) trajno zvišanje cen (brez upoštevanja finančne odgovornosti CBAM), če se je povprečna uvozna cena, izražena v stalnih cenah blaga, pri katerem obstaja odvisnost EU od uvoza, v zadnjih desetih letih zvišala za več kot 50 % v primerjavi s povprečno uvozno ceno istega blaga CBAM;
 - (b) da bi bilo mogoče govoriti o trajnem zvišanju cen, mora biti to ugotovljeno najmanj za obdobje šestih mesecev.

24. Predsedstvo na podlagi dosedanjih razprav in nadaljnjih dvostranskih stikov meni, da bi nadaljnje prilagajanje teh meril ali katera koli druga sprememba besedila člena 27a lahko zmanjšala obstoječo raven podpore celotnemu kompromisu.
25. Medtem ko se več delegacij v zvezi s tem sklicuje na naraščajoče cene gnojil, predsedstvo ugotavlja, da Komisija v nedavnem sporočilu z naslovom „Akcijski načrt za gnojila: Partnerstvo za zagotavljanje razpoložljivosti, cenovne dostopnosti in strateške avtonomije domačih gnojil EU“⁸, ki je bilo objavljeno 19. maja 2026, navaja naslednje:
- (a) *„Komisija bo [CBAM] še izboljšala, tudi s tem, da bo pri predlogih za obravnavanje morebitnih tveganj izogibanja CBAM sodelovala z Evropskim parlamentom in Svetom, tako da bo tudi učinkovito podpiral sektor gnojil EU in s tem zmanjšal odvisnost celotnega kmetijskega sektorja EU od uvoza“* ter
 - (b) *„Potrebna je tudi trdnejša zbirka dokazov glede vpliva regulativnega okvira za gnojila na kmete. Komisija bo zato izvedla poglobljeno oceno, kako se stroški, povezani s CBAM in ETS, prenašajo v cene gnojil, ki jih plačujejo kmetje, in nazadnje v cene hrane. To bo na splošno izboljšalo zbirko dokazov o gibanju cen na ravni kmetij.“*
26. Glede na navedeno predsedstvo predlaga, da delegacije člen 27a sprejmejo v sedanji obliki kot del pogajalskega mandata Sveta in podlago za pogajanja z Evropskim parlamentom.

⁸ Dok. ST 9437/26.

c) ***Najbolj oddaljene regije: določbe o izvzetju iz obveznosti CBAM (morebitni novi člen 2(13) uredbe o CBAM)***

27. Od začetka pogajanj v Svetu o tej zadevi ena država članica vztraja pri zahtevi, da se uredba o CBAM dopolni s posebnimi določbami (nov člen 2(13)), ki bi omogočale, da se določeni gradbeni materiali⁹ (ali blago iz družin proizvodov cementa), ki se uvažajo v najbolj oddaljene regije in so namenjeni izključno lokalni porabi, začasno izvzamejo iz finančnih posledic zaradi uredbe o CBAM.
28. To vprašanje je bilo obravnavano tudi na seji Sveta ECOFIN marca 2026.¹⁰ Ta zahteva je podprta z argumentom, da so nekatere najbolj oddaljene regije zaradi svoje oddaljenosti od celinskega ozemlja EU še posebej odvisne od uvoza in da v številnih primerih nimajo drugih izvedljivih možnosti za prerazporeditev virov oskrbe k „zelenejšim“ alternativam. Zato bi lahko bil učinek CBAM v takih primerih nesorazmeren v smislu naraščajočih stroškov, zlasti v primeru gradbenih materialov. Navedeno je tudi, da bi bil vpliv dobro usmerjenega mehanizma izvzetja na okolje zanemarljiv ter da je mogoče tveganja goljufij zmanjšati z ustreznim nadzorom in zaščitnimi ukrepi.
29. Vendar ta zahteva doslej ni prejela zadostne podpore drugih držav članic. Glavni pomisleki so potreba po tem, da se ohranita doslednost in učinkovitost CBAM, ter povečana tveganja goljufij, ki lahko prevladajo nad morebitnimi koristmi takega izvzetja.

⁹ Tisti, ki so navedeni v Prilogi VII k Uredbi (EU) 2024/3110 (in nimajo oznake „CE“).

¹⁰ Dok. ST 7055/26.

30. Predsedstvo ugotavlja, da se Komisija nenehno ukvarja z vprašanji, povezanimi z najbolj oddaljenimi regijami, in ima popoln pregled nad stanjem, tudi v okviru člena 349 PDEU.
31. Komisija je v svojem delovnem programu za leto 2026 navedla, da namerava izdati novo pobudo – sporočilo o strategiji za najbolj oddaljene regije¹¹. Poleg tega je v nedavnem pozivu Komisije k predložitvi dokazov¹² omenjena možnost zakonodajne pobude za uredbo o ukrepih za poenostavitev politik za najbolj oddaljene regije EU.
32. To je priložnost za nadaljnjo oceno, ali so v zvezi s tem vprašanjem potrebni medsektorski ukrepi na ravni EU in katera bi bila najprimernejša rešitev (ali je potrebna posebna sprememba uredbe o CBAM ali bi se lahko za odpravo teh pomislekov uporabili drugi ukrepi politike).
33. Glede na navedeno predsedstvo predlaga, da se v duhu kompromisa vprašanje v zvezi z najbolj oddaljenimi regijami v tej fazi ne bi smelo obravnavati s spremembo uredbe o CBAM.

¹¹ Dok. ST 14261/25 ADD 1 (Priloga I, točka 22).

¹² https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/15713-Strategija-za-najbolj-oddaljene-regije-EU_sl (sklic Ares(2025)9919727 – 17. november 2025).

IV. NASLEDNJI KORAKI

34. Predsedstvo meni, da bi morale kompromisno besedilo iz dok. ST 10209/26 zdaj odražati pravo ravnovesje in da so v njem obravnavani pomisleki delegacij ter da je dobra podlaga za zaključek teh pogajanj.
 35. Opozoriti bi bilo treba tudi, da se bodo številni vidiki CBAM redno pregledovali v skladu s členom 30 uredbe o CBAM, da bi se nadaljevala prizadevanja za trajne in trajnostne rešitve.
 36. Glede na navedeno naj Svet doseže dogovor o splošnem pristopu glede besedila osnutka uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2023/956 glede razširitve njenega področja uporabe na blago nižje v prodajni verigi in ukrepov proti izogibanju, kot je naveden v dok. ST 10209/26.
-